

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

SeaMoreEco

Kalajoen edustan merialueen vedenalainen luonto

EL 3.5.2023

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

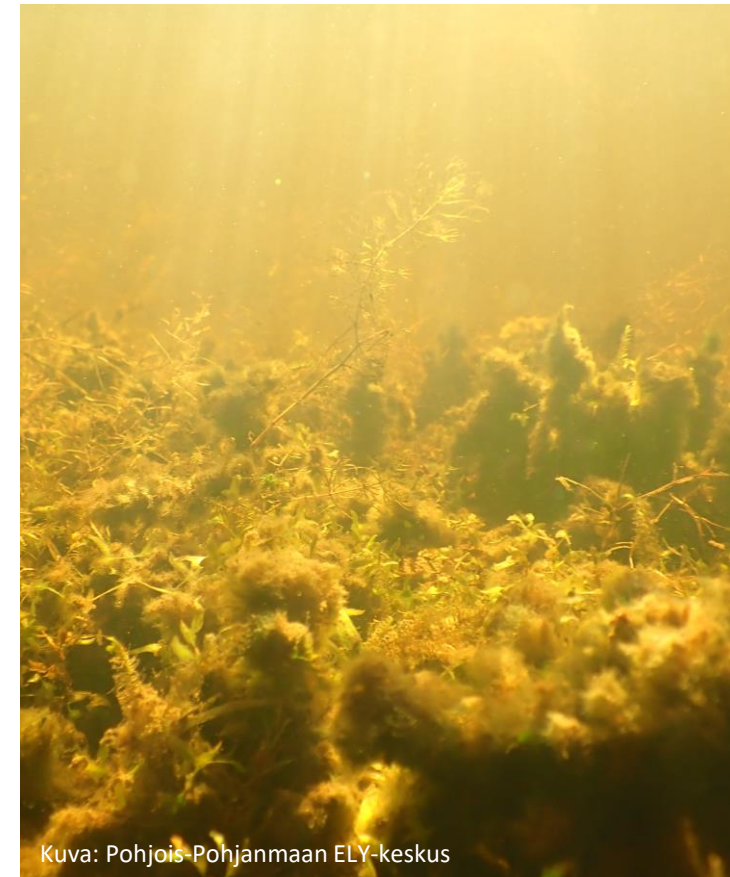
Rannikkovesien kokonaispinta-alasta vain 13 % ekologiselta tilaltaan 'hyvä'

- Ekologisen tilan arvioissa vertailukohtana on luonnontila.
- Mikään alue ei yllä arvosanaan 'erinomainen'.
- Hyvässä tilassa olevat rannikkoalueet keskittyvät Pohjanlahdelle.
- Suomen järvien, jokien ja rannikkovesien **kemiallinen tila** on 'hyvää huonompi'.
 - Useimpien aineiden pitoisuudet alittavat pitoisuusrajat, mutta muutaman pysyvän ja eliöihin kertyvän aineen pitoisuudet ylittyvät laajasti Suomessa.

Koko Itämerta vaivaa rehevöityminen

- Suomen rannikkovesien tilaan vaikuttavat pääosin Suomen omat päästöt, ulkomeren tilaan myös muu Itämeren kuormitus.
- Sisävesiin päätyneistä ravinteista huomattava osa kulkeutuu edelleen mereen. Joet vievät rannikkovesiin vuosittain tuhansia tonneja fosforia ja typpeä.
 - Fosfori- ja typpikuormitus voimakkaimmat rehevöitymisen aiheuttajat.
- Valtameret yleisesti typpirajoitteisia ja sisävedet fosforirajoitteisia, Itämeren tilanne vaihtelee alueesta riippuen.
 - Perämeri on voimakkaasti **fosforirajoitteinen**, eli muistuttaa järveä.
- Perämereen tulevat typpimäärät kasvussa.
 - Kasvava typpikuormitus sidoksissa humukseen.
 - Humuskuormitus pääosin peräisin metsätaloudesta ja ojitetuilta turvemailta.
- Vaikuttamalla valuma-alueella vesiensuojeluyhdistykset voivat konkreettisesti vaikuttaa myös merialueiden tilaan.

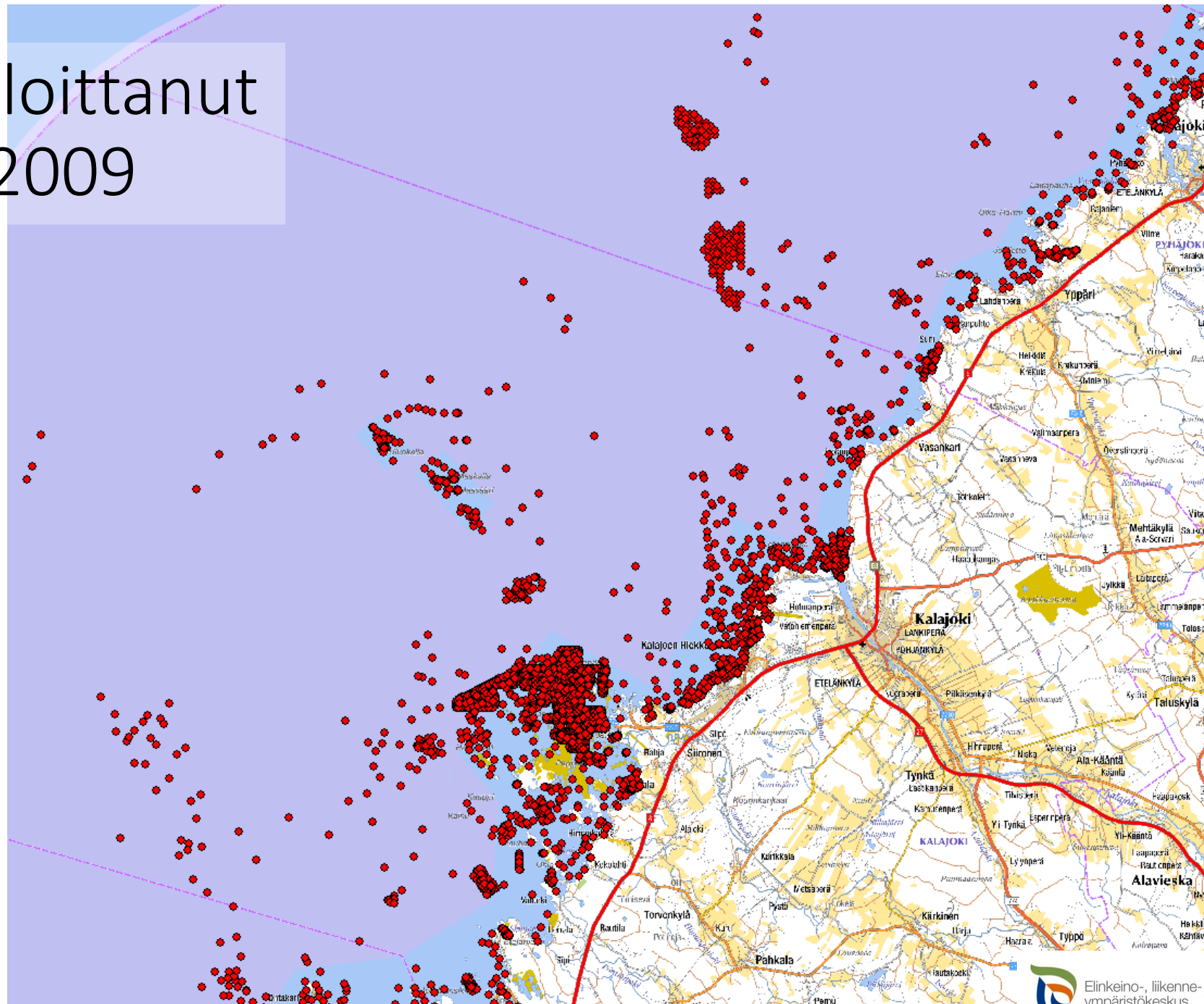

VELMU-ohjelma aloittanut Kalajoen alueella 2009

- Menetelminä
pääasiassa kahlaus,
sukellus ja drop-videot

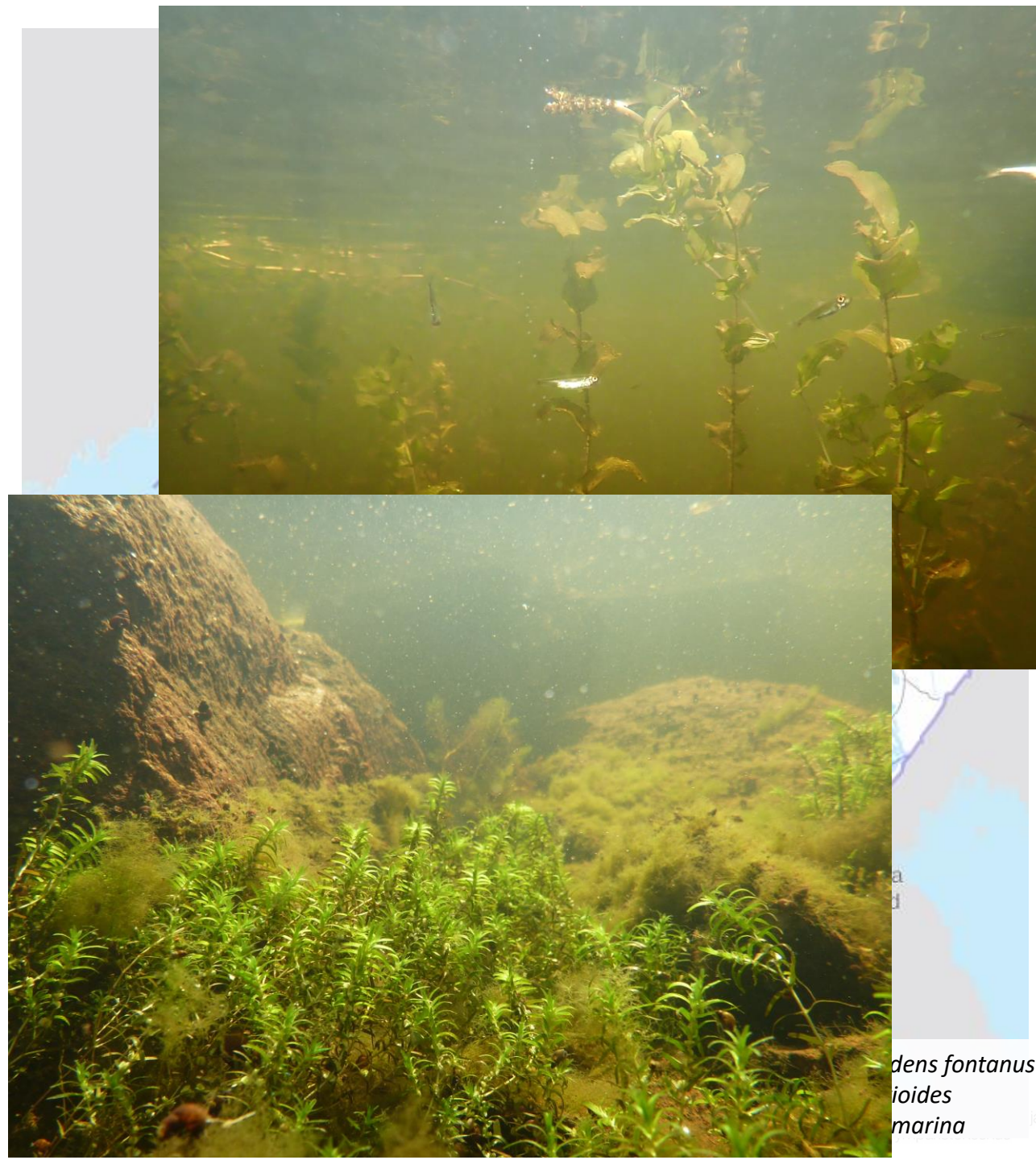

Kuva: Metsähallitus

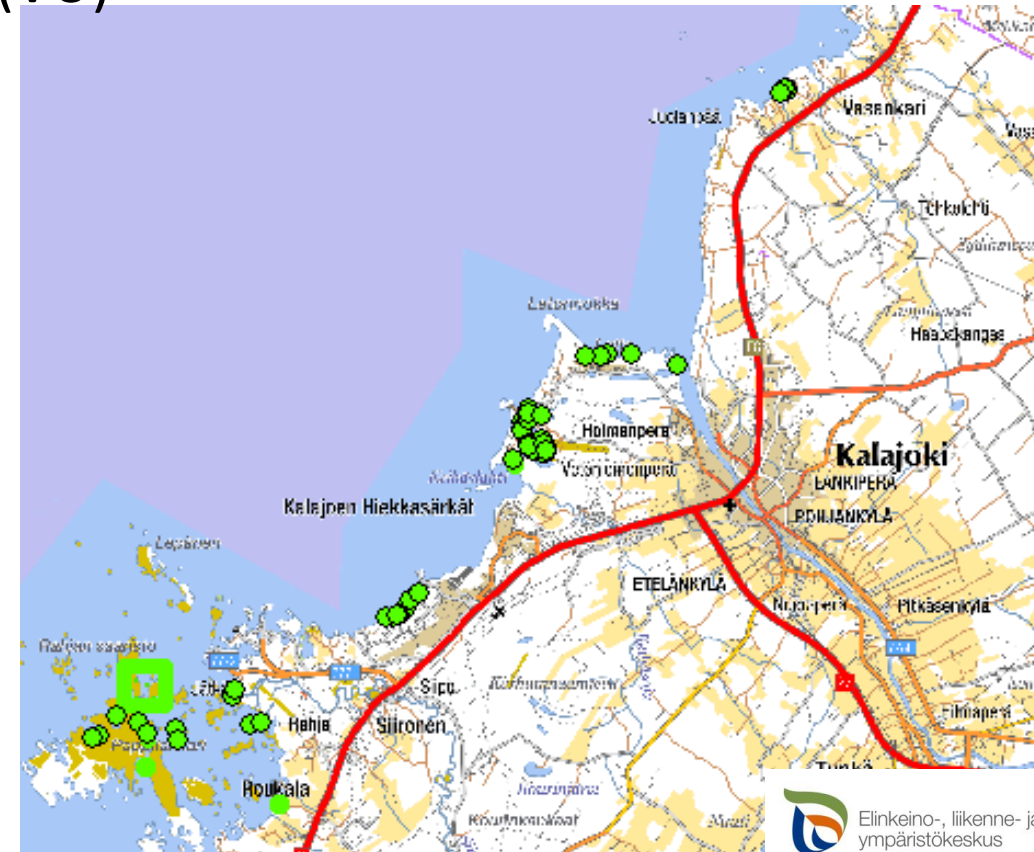
Kalajoen edustan merialue ”väliinputoaja”

- Rikkaan ja monipuolisen pohjoisen Perämeren ja lajirikkaan Merenkurkun välillä.
 - Pohjoisella Perämerellä paljon makeanveden lajistoa ja Merenkurkussa jo merilajistoa.
 - Kasvillisuus kuitenkin runsasta.
- Luontotyypeistä Kalajoen alueelta löytyy jokisuistojen lisäksi hiekkasärkkiä, matalia mutarantoja, riuttoja, laguuneja eli fladoja, laajoja matalia lahtia.
- Kasvillisuus tyypillistä matalan hiekka/silttipohjan lajistoa, kuten vitoja ja vesitähtiä.
- Rahjan saaristossa monipuolinen vedenalainen luonto.
 - Riuttoja ja riuttakasvillisuutta (leviä, isonäkinsammalta, mutta ei juuri enää pohjoisia vesisammallajeja).
 - Laajoja matalia lahtia mutapohjalla ja runsaasti korkeaa kasvillisuutta (hapsivita, ahvenvita, haurat).

Uhanalaiset kasvit Kalajoen edustalla

- Upossarpio *Alisma wahlenbergii* (VU) matalilla hiekkarannoilla ja laajoissa matalissa lahdissa.
- Rahjan saaristossa vesipaunikko *Crassula aquatica* (VU) ja nelilehtivesikuusi *Hippuris tetraphylla* (VU).

SeaMoreEco

Seamless monitoring, conservation and restoration
in the northern Gulf of Bothnia

Interreg

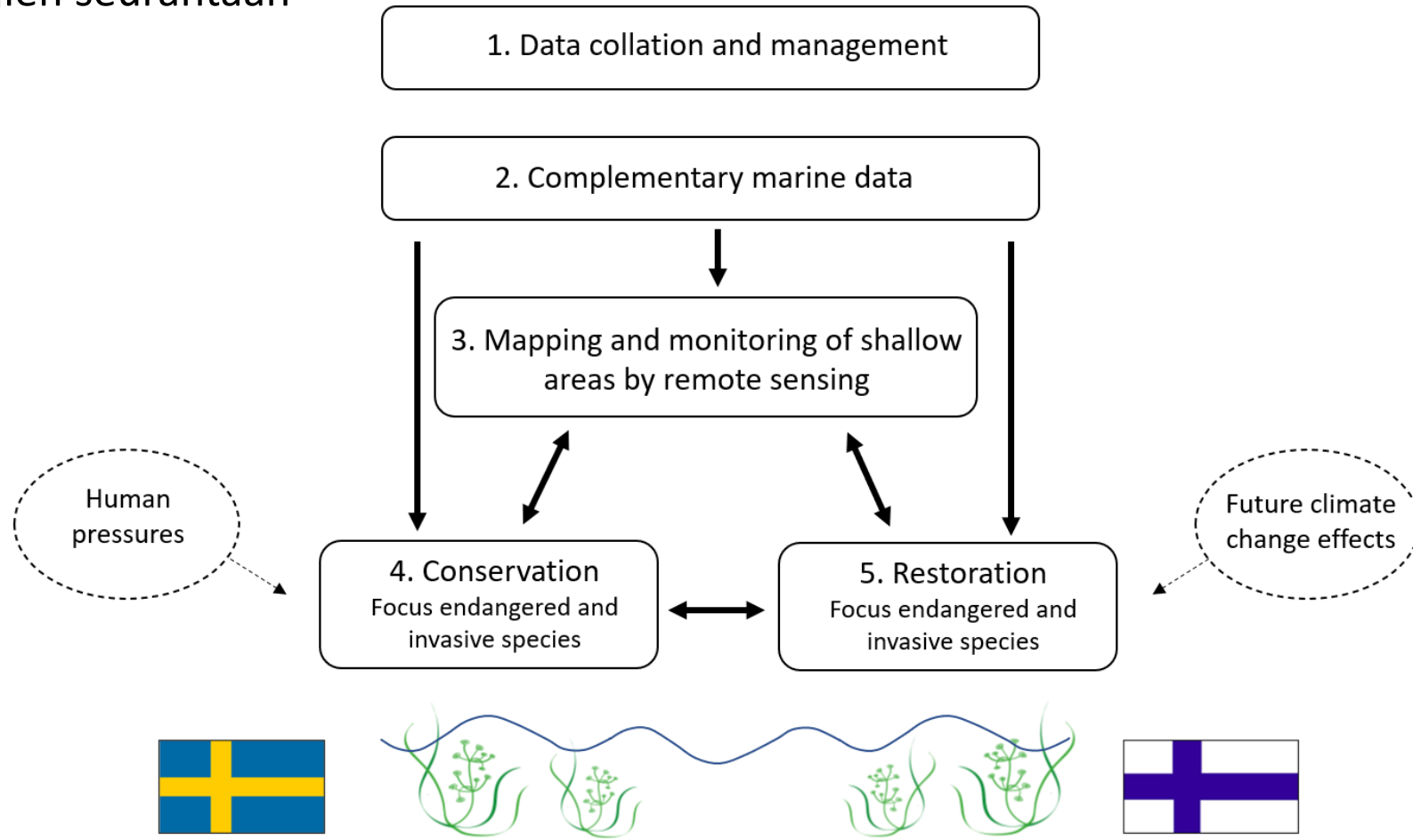

Co-funded by
the European Union

Aurora

SeaMoreEco

- Tavoitteena:
 - Testata ja kehittää kustannustehokkaita menetelmiä uhanalaisten lajien sekä vieraslajien seurantaan ja hoitoon.
- Hankkeessa mukana:
 - Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
 - Geologian tutkimuskeskus
 - Länsstyrelsen Norrbotten
 - Länsstyrelsen Västerbotten
 - Sveriges geologiska undersökning
- Rahoittajat:
 - Interreg Aurora
 - Lapin Liitto
 - Swedish Agency for Marine and Water Management

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

SeaMoreEco

Kiitos!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus